

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ОСВІТИ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ОБЛІКУ

*Колесніченко А.С., к.е.н., доцент,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»*

В умовах глобалізації економіки, міжнародних принципів організації обліку і вироблених для світогосподарських потреб стандартів фінансової звітності (управління і регулювання національних економік і глобальних ринків капіталу та інвестицій) проблема підготовки висококваліфікованого персоналу набуває особливого значення як на національному рівні, так і в міжнародному контексті [2, с. 941].

Успішна діяльність кожної компанії в значній мірі ґрунтується на внутрішній стабільності, яку, головним чином, забезпечують співробітники, відповідальні за фінансові питання. У зв'язку з цим процес підбору кандидатів на посаду бухгалтера, фінансового директора або аудитора має проводитися менеджером з персоналу особливо ретельно.

Саме професійне судження і компетентність професійного бухгалтера дозволяють йому виступати радником в процесі прийняття ділових рішень, що сприяє зміцненню суспільної довіри, а також економічній стабільності і зростанню.

Підготовка фахівців з обліково-аналітичних дисциплін та сфери оподаткування у системі університетської освіти науковці виступає важливим стратегічним завданням макrorівня, оскільки формує ґрунтовний фінансово-економічний базис для соціального та промислового розвитку держави. Тому науковий інтерес до цієї проблематики у всьому світі продовжує зростати, зокрема, це підтверджують роботи багатьох

дослідників, серед яких слід назвати: Borgonovo A. [1], Brian F. [1], Wells M. [1] Козловського Ю.М. [2], Кузьмінського Ю.А., Літікову О.І., Михасюк К.В. [3], Мних Є.В., Яремка І.Й. [2] та інших.

Компетентність – це здатність виконувати актуальні завдання в реальному житті відповідно до визначеного рівня майстерності. Окремі категорії – знання і розуміння – не призводять до формування компетентності. Компетентність вимагає ефективного застосування відповідних навичок і наявності певних якостей, які, як правило, з'являються тільки в результаті визначеного практичного досвіду [1, с. 3].

Впровадження компетентнісного підходу як одного з пріоритетних напрямів модернізації вищої освіти в Україні вимагає вирішення ряду проблем, а саме: оновлення стандартів вищої освіти шляхом розробки концептуальних засад для створення моделі випускника вищого навчального закладу як системи моделей його професійної діяльності та освітньо-професійної підготовки; відповідно до зміни освітньої парадигми, розробки та впровадження єдиних підходів до побудови педагогічної системи, яка відповідала б головному завданню вищої школи – формуванню компетентностей майбутнього фахівця [3, с. 38].

В контексті бухгалтерського обліку, професійна компетентність – здатність продемонструвати необхідні технічні та професійні навички, цінності, етичні принципи і підходи на такому рівні майстерності, якого буде достатньо для виконання функцій професійного бухгалтера, відповідно до потреб і очікувань роботодавців, клієнтів, колег і громадськості. При цьому, технічні знання важливі, але недостатні для виконання функцій бухгалтера: суспільна цінність професійного бухгалтера не зводиться до знання правил обліку операцій або дотримання податкового законодавства, а, що набагато важливіше, поширюється на вміння виносити професійне судження, зокрема, в таких ситуаціях:

- допомога в оцінці ризиків;

- моніторинг і забезпечення якості та прозорості фінансової звітності;
- зразкова поведінка в контексті прийняття етичних рішень;
- оцінка складних транзакцій і потенційних проблем для збереження актуальності і придатності фінансової звітності для користувачів;
- тлумачення і застосування відповідних стандартів і нормативів;
- критичний підхід до аналізу інформації;
- участь в стратегічному плануванні [1, с. 3].

Зважаючи на вищезазначені вимоги, необхідно виділити зростаючу роль компетентнісного підходу до освіти та підготовки й сертифікації спеціалістів у сфері бухгалтерського обліку.

Метою компетентнісного підходу до навчання є розвиток компетентності, а не просто накопичення знань. Тобто, компетентнісний підхід до практичної підготовки і сертифікації виходять за рамки традиційних процесів передачі і контролю знань, спрямовані на розвиток навичок і вимагають від учнів уміння продемонструвати рішення цільових завдань і досягнення результатів на попередньо визначеному кваліфікаційному рівні.

Підхід, заснований на передачі знань, все ще зберігає переважне поширення в багатьох регіонах світу. Однак, слід зазначити, що такий підхід все ж вкрай обмежений: професійні бухгалтери не отримують повноцінної підготовки для можливості застосування професійного судження щодо робочих ситуаціях, з якими вони будуть постійно стикатися на своєму професійному шляху [1, с. 4].

Таким чином, компетентнісний підхід до освіти та практичної підготовки майбутніх бухгалтерів, їх сертифікації ґрунтується на якісному фаховому базисі, постійному підвищенні кваліфікації професійних бухгалтерів, набутті необхідних професійних компетентностей та

оновленні їх в процесі своєї діяльності, що необхідно для надання актуальних послуг в епоху глобалізації та цифровізації, в умовах нарощення складності угод та бізнес-процесів.

Література:

1. Borgonovo, A., Friedrich, B., Wells, M. 2019. Competency-Based Accounting Education, Training, and Certification : An Implementation Guide. International Development in Practice;. Washington, DC: World Bank.
2. Козловський Ю. М. Яремко І. Й. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців з обліку та аналізу. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2018. Випуск 22. С. 940-944.
3. Михасюк К. В. Формування професійної компетентності майбутніх бухгалтерів у процесі навчально-виробничої практики в коледжах економічного профілю : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Рівне : РДГУ, 2016. 288 с.

УДК 657

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ**

*Соломіна Г.В. к.е.н., доцент
Національний авіаційний університет*

Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку та особливостей оподаткування відіграє важливу роль в системі управління кожного функціонуючого суб'єкта, впливаючи на величину його витрат,